

ZÖLDSÁRVÁR

II. évfolyam
1. szám

2008 március

A Sárvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület kiadványa

EGYESÜLETI PROGRAMOK 2008

Állandó programjainkról, akcióinkról tájékozódjon honlapunkról.

<http://zoldsarvar.airplanet.hu>

Merre tovább?

Minden új év új kihívásokat jelent. Egyre erősödő csapatunk a tavalyi évben magasra tette a mércét. Szándékunkban áll, hogy a hagyományteremtő programokat folytatjuk, a rendezvénypalettát szélesíteni fogjuk. Nyitni kívánunk a fiatalok és a környező települések lakosai felé is. Örömlenkre szolgál, hogy szinte minden közgyűlésünkön új arcokkal találkozunk, aktív tagokkal erősödünk.

Hétköznapjaink.

Bár partnereinkkel, támogatóinkkal, társegyesületek képviselőivel főként az elnökség tagjai tartják a kapcsolatot, mégis minden tag személyében képviseli saját környezetében az egyesületet. Ezáltal egyre több emberhez jutnak el az energiatakarékosság, a környezet-tudatosság és az egészséges életmód gondolatai, újdonságai. Így egyre többen értesülnek programjainkról. A

havi rendszerességgel tartott közgyűlés alkalmat ad az információk cseréjére, az akciótervek kidolgozására, a feladatok szétosztására és vállalására, illetve az adminisztratív feladatok elvégzésére is.

Rendezvények, akcióprogramok.

Az a célunk, hogy minél több emberhez eljuthassunk, minél több embert megszólíthassunk. Bár próbáljuk a média minden lehetőségét kihasználni (újság, televízió, rádió, internet), mégis a legfontosabbnak az emberekkel történő személyes találkozást tartjuk. Ez különlegesen igaz a fiatalokra, az óvodás, iskolás korú gyermekekre. Akcióprogramjaink példát kívánnak mutatni, hogy nem csak beszélni kell a tiszta, gondozott környezetről, hanem tenni is kell érte. Persze ami még ennél is fontosabb, az a környezettudatos és az energiatakarékos gondolkodás kialakítása. Ez a fő gondo-

lata a nyári rendezvényünknek, ahol egész napos program keretében szakmai előadások, kiállítások, bemutatók sora szól az egészséges életmódról, táplálkozásról, az alternatív energia forrásokról, a szelektív hulladékgyűjtésről, és számos hasonló dologról. Tájékozódjon programjainkról és tiszteljen meg bennünket a személyes jelenlétével. Enzsöl Róbert

Rendezvéynaptárunk tavaszi—nyári programjai:

Április 19.—"Tiszta városunkért" Várostakarítás - illegális szemétkerakó megszüntetése.

Május 25.—"Önkéntesek a tiszta Sárváráért" Közterületi akció a szelektív hulladékgyűjtők helyes használatáért. (3. alkalommal)

Június 7.—"II. Környezetvédelmi nap Sárváron" Egész napos szabadtéri program szakmai előadásokkal, bemutatókkal kulturális programokkal, gyermek játszóházzal, a megújuló energiaforrások és az egészséges életmód jegyében.

Július 5.—"Önkéntes hétvége" Parlagfű mentesítési akció a város területén.

<http://zoldsarvar.airplanet.hu>

A tartalomból:

Egyesületi programok 2008-ban	1
A szélenergia	2
Beteg a Rába ...	3
Diákélet	4
Gyermek-oldal	5
Takarékoskodjunk az energiával!	6
Az orvos válaszol	7
Pályázati felhívás!	8

LAPUNK MEGJELENÉSÉT
TÁMOGATTÁK:

SIBARIS BT
CSENG KFT
Köszönjük.

ZÖLD SZILÁNKOK

Óránként 120-150 kilométeres széllekeésekkel csapott le Franciaországra a Nagy-Britanniában már egy napja tomboló vihar. Egy ember életét vesztette, egy holland teherhajót pedig a partra löktek a hullámok. Nagy-Britanniát kedden éri el a vihar második hulláma. A viharciklonok idejét éljük. Ilyen képződmény pusztított hazánkban is a közelmúltban, a kár százmillió forintos nagyságrendű. FIGYELŐNET

A szélenergia hasznosítása Ostffyasszonyfán. A gondolattól a megvalósításig

Ostffyasszonyfán a szélenergia hasznosításának gondolata először 1995-ben merült fel. Ezt követően a program többszöri végiggondolása, majd a tervezéskor felmerülő problémák megoldása után, a projekt teljes koncepciója 2003 őszére készült el. A szükséges engedélyek beszerzése után, az első szélturbina 2006 októberében került megépítésre.

A fenti időpontok is mutatják azt a tényt, hogy aki ma Magyarországon szélerőmű telepítés gondolatával foglalkozik, annak kitartó, küzdelmes munkával kell számolnia.

Az első lépések közé tartozott a programgazda kiválasztása, hiszen nem egy darab turbinában gondolkodtunk, hanem 27 szélerőműből álló park megvalósítása szerepelt célkitűzéseink közt. Ehhez pedig az önkormányzatnak olyan szakmai befektetőt kellett találnia, aki a tervezés, engedélyeztetés folyamatait bonyolította, mert e feladatok nagyságrendje erőnket és anyagi lehetőségeinket is meghaladta. Ezt követően a szükséges széltérképek újbóli megvizsgálását, a gyakorlati szél-

energetikai mérések követték. A Pannónia Ring területe optimális helyszínt biztosított a két évig folyó energetikai méréseknek. A gyakorlati eredmények visszaigazolták elgondolásaink helyességét. Nagy munkát jelentett a megfelelő földterületek kiválasztása. Olyan ingatlanokat kellett keresni, melyek összefüggő nagy területeket alkottak, és megfelelő utakkal rendelkeztek. Figyelembe kellett venni a telepítési távolságokat, melyek egyaránt vonatkoztak a szélturbinák egymástól való elhelyezkedésére, valamint a falu lakott ingatlanjaitól való távolságukra is. A területek kiválasztásának fontos szempontja volt, az esetleges ökológiailag védett területek elkerülése. Az alkalmas területek nagy része osztatlan közös tulajdonban volt, ezért a tulajdoni viszonyok feltérképezése is gondot jelentett. Nem egy esetben előfordult, hogy külföldön élő tulajdonosokat kellett megkeresni, illetve a tulajdonosként bejegyzett személy már nem is élt. Rendkívül nagy türelmet igényelt a tulajdonosok eltérő érdekeinek összehangolása egymással, illetve a projekt igényeivel. Az ingatlanok kiválasztásával párhuz-

osan folyt a településen élők tájékoztatása elképzeléseinkről, valamint meggyőzésük a szélenergia hasznoságáról. A megvalósítás második pillére a szakhatósági egyeztetések, engedélyezési eljárások, hatástanulmányok elkészítése volt. Ostffyasszonyfa esetében 26 hatóság illetékességi jogköre állt fenn a tervezés folyamán. Ezek közül a legfontosabbak a környezetvédelmi hatóság, a területileg illetékes nemzeti park, valamint a Területi Műszaki és Biztonsági Felügyelet előírásainak teljesítése volt. A hatástanulmányok a komplex beruházási programra vonatkoztak, tehát az építéstől a lebontásig terjedő időszakot ölelték át. A vizsgálandó témakörök közül a földet, levegőt, vizet érő hatások, energia – zaj – rezgés kibocsátások, hulladékgazdálkodás, lapátok villódzása, madárvilágra gyakorolt hatások, valamint a települési környezetet és tájat érintő tényezők jelentették a hatástanulmányi vizsgálat kulcspontjait.

A megvalósítás legfontosabb elemét jelenti a megtermelt villamos-energia átvételének kérdése. Elsősorban a területen szolgáltatást végző áramszolgáltatóval történő megállapodások megkötése a kulcsfeladat. Ez annak ellenére sem egyszerű, hogy a hatályos törvények és rendeletek szerint kötelező átvételi rendszer van érvényben. Nem mindegy, hogy a hálózaton belül hol kerül kijelölésre az átvételi csatlakozási pont, hiszen ez nagyban meghatározza a szükséges vezetékek kiépítésének költségeit, valamint befolyásolja az egész beruházás megtérülési és

gazdaságossági mutatóit. Mindezek mellett rendelkezni kell termelési és használatbavételi engedélyekkel ahhoz, hogy a megépített szélturbina megkezdhesse termelését.

Hazánkban nem lehetetlen szélenergetikához kötődő beruházások megvalósítása, de tekintettel arra, hogy komplex szélenergetikai parkok engedélyeztetésére csak most kezd kialakulni a gyakorlat, mindenképpen időigényes folyamatokkal kell számolnia annak, aki ebben gondolkodik. Sok esetben a szakhatóságok kompetenciája sem tisztázott, illetve a külföldi eljárási rend nem adaptálható változtatás nélkül. Meglepő, de a gyakorlat azt mutatta, hogy azonos szakmabeli emberek más álláspontot képviseltek egyazon kérdésben, attól függően, hogy milyen hatóságot képviseltek. Nem lehet szó nélkül elmenni azon tény mellett sem, hogy a megújuló energiaforrások térnyerését nagyban akadályozza, a hagyományos energiahordozók további térnyerésében érdekelt lobbicsoportok tevékenysége is.

A megvalósuló szélerőmű toronymagassága 78 méter, a rotor átmérője 44 méter, súlya 135 tonna, a beruházás értéke 168 millió forint volt.

Megépítését követő évben az erőmű 291 napon keresztül termelt villamos energiát. Ezen időszak alatt termelése 1 millió kwh volt.

Gecse József
Ostffyasszonyfa község
polgármestere

OLVASÓI FÓRUM
zoldsarvar@airplanet.hu

BETEG A RÁBA, DE GYÓGYÍTHATÓ

A Rába folyó vize a szentgotthárdi duzzasztó alatt 2002 óta rendszeresen habzik. A habzás okát Ausztriában keresik, mert a folyón Ausztria területén is észlelhető a jelenség. A VITUKI Rt. Vizsgálatai a Rába vizében naftalinszulfonátokat mutattak ki. A naftalinszulfonátokra sem a felszíni vizek esetében, sem a kibocsátott szennyvizek esetében nincsen határérték sem Magyarországon, sem Ausztriában, sem az Unióban. A habzás okozójának kiderítésére az osztrák és a magyar fél közösen, két alkalommal is Rába vízminőségi hosszszelvény vizsgálatot tartott. Ezen vizsgálatok kimutatták, hogy a naftalinszulfonátok és egyéb habzást okozó anyagok nagy része a Rába folyó ausztriai vízgyűjtő területén lévő három börtgyárból származik. A naftalinszulfonátok biológiai úton nem, vagy csak nagyon lassan bomlanak le, ezért hiába vezetik a börtgyarak szennyvizét biológiai szennyvíztisztítóba, a naftalinszulfonátok gyakorlatilag változatlan koncentrációban végigmennek a tisztítón. (PRONAS)

Civilek a Rábáért. Az évek óta tartó, megoldást nem eredményező hozzáállást megunták a helyi civilek: 2006 novemberében megalakították a Pro Natura St. Gotthard (PRONAS) Civil Összefogást, mely a határra tervezett osztrák szeméttégető helyszínének megváltoztatása mellett célul tűzte ki a Rába állapotának a rendezését is. A korábbi gyakorlattól eltérően nem csak Budapest, hanem Ausztria és az Európai Unió irányába is kampányba kezdtek. A habzáért felelősnek tartott osztrák börtgyarak erőteljes civil nyomás alá kerültek; a két ország felállított egy közös akcióbizottságot, hogy meghatározza a teendő feladatokat, határidőket szabva azoknak. Ennek eredményeként a börtgyarak elkezdtek a hiányzó biológiai szűrők tesztelését, beépítésük kivitelezését. 2008 végére, 2009 elejére elkészülnek ezzel. Közben az osztrák fél bejelentette, hogy még ebben az évben bezárják a Fürstenfeldben működő geotermikus erőművet, mely a téli fűtési szezonban napi 30-70 tonna sót bocsát a Feistritz patakon és a Lapincson keresztül a Rábába. A PRONAS aktivistái rendszeresen figyelik a folyó állapotát. Erőteljes habzásnál értesítik mind a magyar, mind az osztrák vízügyi hivatalokat, minisztériumokat. A Rába egyenlőre még habzik, de a jövőt nézve bizakodóak lehetünk, hogy a

politika, a gazdaság ma már nem hagyhatja figyelmen kívül bizonyos határon túl a civil kezdeményezéseket. Soós Zoltán PRONAS

Még van remény.... Csécs Sándor, a Vas megyei Horgászszövetség elnöke elmondta: az utóbbi két évben végeztek egy hal-monitoring vizsgálatot, amely során egyértelműen bebizonyosodott, hogy a korábban honos több mint ötven halfajból mostanra a Rába belépő szakaszán csak tizenkét féle maradt. Csécs leszögezte: a halak nem elpusztultak, hanem elvándoroltak a területről, mert a szennyezés elsősorban a táplálékforrásul szolgáló gerincteleneket érintette. A Rába Szentgotthárdtól nagyjából Körmenig tartó szakaszán így most csak nagy nehézségek árán lehet őshonos fajnak számító domojkó, márna, vagy paduc halakat fogni. A szövetség pert fontolgat, az összeg évi 10 millió forint lenne, amit elsősorban haltelepítésre költenének, amelyből a Rábába becsorgó patakokat próbálják feléleszteni. Mint Csécs mondta, ez azért nagyon fontos, mert ezek a patakok jelentik az infúziót a folyónak. Az elnök véleménye szerint, ha a szennyezés egyik napról a másikra megszűnne, akkor egy hónap alatt vissza lehetne telepíteni a halállományt, és újra olyan lenne a Rába, mint régen. -v-

Az egyesület vezetőségének tagjai, elérhetőségük:

Elnök:
Gergáczy Ildikó
Tel.: 06 30 9948 525
e-mail: gildiko@tryagon21.hu
Titkár:
Bokorné Csonka Judit
Tel.: 70 318 2946
e-mail: jaknocs@freemail.hu
Gazdasági felelős:
Szandi Lászlóné
Technikai és oktatási felelős:
Gerencsérné Nagy Judit
Tel.: 70 267 6830
e-mail: njuti@freemail.hu
Program szervező:
Enzsöl Róbert
Tel.: 30 474 5064
e-mail: er501@freemail.hu
Média kapcsolatok:
Varga Zsolt
Tel.: 30 9976 321
e-mail: zsagrav@freemail.hu
Környezetvédelmi szakmai referens:
Bujtás Szilvia
környezetmérnök
e-mail: bujtas.szilvia@vipmail.hu

Schimmer Lajos

Üvegezés, képerkeztetés,
hőszigetelt
és hangszigetelt üveg
készítése.

Sárvár, Batthyány u 34.

Tel.: 30-594-7583

95-323-364

<http://zoldsarvar.airplanet.hu>

BÚTOR—X KFT
Kárpitozott ülőbútorok gyártása és
forgalmazása
Sárvár, Ungvár u. 20.

INGATLANIRODA
SÁRVÁR, SZÉCHENYI U. 17.

www.tryagon21.hu

Sárvár, Batthyány u. 47. Tel.: 95/325 955

márkabolt

Sportolj velünk! Nézz be hozzánk!

Adidas és Puma termékek széles
választékával várjuk kedves
vásárlóinkat!

DIÁKÉLET : Tinódi Sebestyén Gimnázium**A Gyöngyös – patak vízminőségének vizsgálata**

A gimnáziumban működő biológia-ökológia szakkör tagjainak segítségével a korábbi tanévekben, ősszel és tavasszal a Gyöngyös-patakon végeztünk vízminősítési vizsgálatokat. A kutatást két helyszínen végeztük a BISEL módszer segítségével. (BISEL: a Belga Biotikus Index (BBI) középiskolai oktatásban is könnyedén használható egyszerűsített változata. Az indikátor jellegű makrogerinctelen állatcsoportok alapján történik a minősítés. Az egyik helyszín a gimnázium mögötti ún. Kógertelep felé vezető hídnál volt, a másik a Zuhogónál. A tereppontok pontos megadása GPS-sel történt. Az élőlényeket szabvány méretű merítőhálószerű halásztuk ki és határozókulcs segítségével

határoztuk meg. A vizsgálatok során találkoztunk temérdek bolharákkal, tegzeslárvával, kis szitakötő-lárvával, vízmérő poloskával, vízi skorpióval stb. Eredményeink szerint – a biotikus indexet használva – a Gyöngyös-patak mérsékelten szennyezett vízfolyás. A szakkör 12 tagja az év végére rutinos csapattá kovácsolódott össze. Az idei tanévben még szeretnénk eljutni az Írottó Natúrparkba és a Duna-Ipoly Nemzeti Parkban található Bükkös-patakhoz (rákpopuláció vizsgálata).

Vígh Viktor
biológia-földrajz szakos tanár

<http://zoldsarvar.airplanet.hu>

BEMUTATKOZIK:**Petőfi Sándor ÁMK Általános Iskolája
OSTFFYASSZONYFA**

„Ha az utolsó fát kidöntötték,
Az utolsó folyót megmérgezték,
Az utolsó halat kifogták,
Akkor fogtok rájönni, hogy a pénz
Nem lehet megenni”
/ indián mondás /

Kemenesalja egyik kisiskolájaként szeretnénk bemutatkozni:

Csöngé és Ostffyasszonyfa, a két falu 3 km – re fekszik egymástól, közvetlenül a Rába közelében. Aktívan ápoljuk az egy nyarat itt töltött Petőfi Sándor hagyományait és Csöngé

község szülőiténél Weöres Sándornak irodalmi hagyatékait. Az irodalmi értékek megtartása mellett környezeti és mindannyiunk számára is fontos: szépségének, tisztaságának megőrzése, természeti értékeinek feltárása és védelme a feladatunk.

Szeretnénk elérni, hogy tanulóink ne azzal az érzéssel nőjenek fel, hogy a környezeti problémák túl nagyok, túl nehezek, túl reménytelenek ahhoz, hogy megbirkózhassanak velük. Abban nőjenek fel, hogy az Ő apró tetteik is sokat segíthetnek abban, hogy a

Föld és közvetlen környezetük is zöld maradjon. Ennek szellemében szervezzük papírhulladék gyűjtést, szemétyűjtést, faültetést, készítenek természetes alapanyagokból játékokat, ajándékokat, szervezzük kirándulásokat / pl: szennyvíztisztítóhoz, Arborétumokba, kerékpártúrákat / , részt veszünk rajzpályázatokon, egészségnevelési órákon megismerkedünk a tápláléklánc jelentőségével, vannak örökbe fogadott területeink.

További terveink között szerepel az iskolai szelektív hulladékgyűjtés beindítása, kirándulások, előadások szervezése a környezetvédelemről, természeti értékeink megőrzésének lehetőségeiről. Reméljük, hogy ezek meg-

valósításához és bővítéséhez segítséget kaphatunk és adhatunk, a Sárvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület együttműködésével.

A közös célok és a közös munka reményében.

Takácsné Drágán Ágota
földrajz - biológia szakos tanár

**BOLTUNK ÚJ KÍNÁLATA
A HOBBY KELLÉK:**

DEKORPOSZTÓ
DEKOR GUMIFORMÁK
DÍSZCSOMAGOLÓ-
DOBOZOK
DÍSZCSOMAGOLÓ -
TÁSKÁK
KÜLÖNFÉLE DEKOR -
KELLÉKEK

TÍMÁR ÓRÁS-RÖVIDÁRU
SÁRVÁR, BÁSTYASOR

KEDVES OLVASÓ! A természet védelmére, szeretetére való nevelést már gyermekkorban kell elkezdni. Elsőként a sárospataki, Petőfi úti óvoda és a Gyermek Szeme a Jövő Tükré Alapítvány mutatkozik be. Terveink szerint, a következő kiadványainkban is bemutatunk egy-egy intézményt és civil szervezetet.

Gerencsérné Nagy Judit

KÖLYÖK KUCKÓ

A SÁRVÁRI PETŐFI ÚTI ÓVODA BEMUTATKOZÁSA

Óvodánk egy központi és egy telephellyel működő intézmény. A Petőfi Úti Óvodában 7, a Bocskai Úti Tagóvodában 3 csoportba várjuk sok szeretettel leendő óvodásainkat

Csoportjaink vegyes életkorú szervezésűek. Óvodánk mindennapjaiban fontos szerepet tölt be a környezeti nevelés. A természet védelme, megszerettetése, a tiszta környezet iránti igény alapjainak lerakása óvodai nevelésünk fontos feladata. A környezeti nevelés prioritását az EU-s irányelvek és ennek megfelelően a Köznevelési törvény írja elő. Minden kollégám kötelességének érzi, hogy a gyerekek életkorának megfelelően alakítsa a tanulási környezetet. Ennek megfelelően fontos tervezni és alakítani az óvodai nevelés folyamatában a gyermeki tevékenységeket, a környezeti nevelési témák feldolgozását, elemzését, valamint a fejlesztési tevékenységek tárházát. Nevelőtestületünk nyitott, érdeklődő, aktív és kreatív. Gyakran saját készítésű eszközökkel dolgoznak.

Óvónőink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken a környezeti nevelés teljesítése érdekében. mind a 10 csoportszobának egyéni arculata, hangulata van. A gyerekek igényeinek és szükségleteinek megfelelően sok-sok növényrel, a természet sarokban a természet kincseivel — az évszak aktualizálásának megfelelően — dekorálják az óvoda dolgozói a csoportszobákat.

A berendezés, a bútorzat, a játékeszközök tárolása mind - mind környezetbarát, természetes anyagokból készült. A levegő illatosítására gyógynövényeket használunk. A gyermekek játékeit foglalkozási eszközeit körültekintően vásároljuk, figyelve arra, hogy ne legyen a környezetre káros, ne legyen pl. mérgező anyaggal bekenve. Minden lehetőséget kihasználunk és pályázunk a környezetfejlesztés érdekében. Így a 2005 / 2006 – os nevelési évben óvodánk részt vett az ÖKO-Pannon Kht. Szelektív hulladékgyűjtési oktatóprogramjának eredményes megvalósításában. E tevékenységünket a bíráló bizottság fődíjban részesítette. Az országban óvodákon kívül még 8 óvoda részesült hasonló elismerésben. Jutalmul egy évig nézegethették óvodásaink az újrahasznosított papírból előállított Süni és Vadon magazin példányait. A fődíj kiegészítéseként gyermekeink részesei lehettek egy kreatív színházi előadásnak a szelektív hulladékgyűjtés témakörében. A 2007 / 2008 – as nevelési évben bekapcsolódtunk az elhasznált elemek gyűjtésébe. Óvodánk a környezettudatos szemléletmódot képviseli. Tudjuk, hogy munkánk akkor lesz eredményes, ha a gyermekek otthon is megerősítést kapnak. Környezetünk Földünk megóvására nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, szeretnénk ebbe a családokat is bevonni.

Stieber Józsefné

ROZMÁN ERIK (6 ÉVES) PETŐFI ÚTI ÓVODA, SÜNI CSOPORT

A GYERMEK SZEME A JÖVŐ TÜKRÉ ALAPÍTVÁNY BEMUTATKOZÁSA

„A Gyermek Szeme a Jövő Tükré Alapítványt” Farkas Béla megálmodta, Molnár József hozta létre. Célul tűzte ki egy családi napközi létrehozását, hogy Sárospatakon és kistérségében élő, tartózkodó bölcsődés, óvodáskorú gyermekek felügyeletét, gondozását ellássa, valamint 10 éves korig napközis szolgáltatást igénylő gyermekek felügyeletét életkoruknak megfelelően szerezett teljes, családi légkörben biztosítsa. Vállalja az óvodára, iskolára való felkészítést, az iskoláskorú gyermekek segítségét leckeírásban, tanulásban. Az Alapítvány 2007. decemberben megkapta a Kölyök Kuckó Családi Napközi működési engedélyét, s megkezdte működését Sárospatakon a Fekete-híd u. 88. sz. alatt.

A feladatok ellátását szakképzett óvónő, gyermek-gondozónő, és dajka végzi. Önzetlen segítséget kaptunk a tulajdonostól, aki az ötletgazda volt, és szíven viselte ezt a nemes célt.

A házat a pincétől a padlásig teljesen felújította, berendezte a gyermekek igényeinek megfelelően.

Családi napköziben 7 gyermek egész napos elhelyezésére van lehetőség - teljes ellátással. Jelenleg 5 gyermek jár rendszerességgel a napközibe. Beindult játékos formában a **német nyelvi oktatás** is. Karácsonyi ünnepséget, farsangi mulatságot tartottunk, ahova mindenkit szeretettel vártunk.

Tavasszal a EU-s normának megfelelő saját játszótér szerelné kialakítani, melyhez a szülők felajánlották társadalmi munkában a segítségüket.

Szívesen fogadjuk az adózók 1%-os felajánlását is, hiszen ötletünk sok van, az anyagi lehetőségünk azonban véges. Nyílt napokat tartunk péntekenként, melyre szeretettel várunk minden érdeklődőt

Gál Sándorné
a Kuratórium elnöke

HOGYAN TAKARÉKOSKODHATUNK AZ ENERGIÁVAL ? HIRDETÉSI OLDAL

A legtöbb energiát a lakótereink fűtésére, hűtésére használjuk fel. A megtakarítás egyik lehetősége a külső, homlokzati szigetelés. Ha a szigetelést nem megfelelő szakember végzi, nem biztos, hogy azt a minőséget kapjuk, amire vártunk. A hőszigetelés nem 1—2 évre szól, hanem 25—30 évre. Ha nem megfelelő minőségben lett elvégezve a munka, hosszú éveken át tapasztalhatjuk a kárát. ➡

VÖRÖS ÉS TÁRSA KFT.
Építőanyag kereskedelem
95 320 443 95 320 658
www.vorosestarsa.hu

Az energiamegtakarítás lehetősége nagyrészt a nyílászárókon múlik. A régi, elavult, esetleg rossz állapotú, szigetetlen nyílászárókon át, a felhasznált energia nagy része, akár 25—40 %, hőenergia formájában távozik az utcára. A nyílászárók készülhetnek műanyagból, vagy fa szerkezettel is. Mindkét megoldás jó hatásfokú, ha a minőség megfelelő. ➡

KOVÁCS TAMÁS
Nyílászárók
Tel./Fax.: 06 95 320 803
Mobil: 06 30 214 3418

Az energiapazarláshoz nagymértékben hozzájárulnak, a régi, elavult fűtési rendszerek. A korszerű fűtési és szabályozási rendszerekkel, nagyon sok energiát takaríthatunk meg és elérhetjük, hogy a megfelelő, kellemes hőmérséklet tudjuk biztosítani a lakótérben. Korunkban, nagy az elmozdulás az alternatív energiák felhasználásának irányába, a nap, ill. fűtőgázosító -stb.-rendszerek felé. ➡

Csomagolóanyag — ipari vállalkozás
NÉMETH FERENC
Kémények
06 95 360 060 06 30 994 8554

Ma már Magyarországon is ismert fogalom az ipari hulladék újrahasznosítása. Néhány asztalos, a nyílászárók gyártása során keletkező faforgácsból, fűrészporból úgynevezett „fabrikettet” készít, amit nagy hatásfokkal lehet fatüzelésű kazánokban, kandallókban elégetni. A nagy hatásfokkal elégetett fának nincs környezetkárosító hatása. Az energiatakarékosság a jelenünk és a jövőnk. ➡

ZSOLDOS ISTVÁN
Szigetelés
06 70 944 3455

A megfelelő szakemberek mellé társulnak még a megfelelő minőségű anyagok is. A homlokzati szigetelő anyagokon kívül földm-szigetelők, lábazat-szigetelők, egyéb kiegészítő anyagok is hozzátartoznak a jó minőségű hőszigetelés elkészítéséhez. Csak ott vásároljunk, ahol bízhatunk a megvásárolt anyagok jó minőségében. ➡

SIMON ATTILA **NYILASZARÓ GENERAL**
Nyílászárógenerál
95 322 135 06 70 325 5715
www.nyilaszarogeneral.hu

Téves az a felfogás, hogy a penészesedés, penészfoltok kialakulása a szigetelésnek és a jól szigetelő nyílászárók beszerelésének köszönhető. A penész megjelenése a lakótérben, egyértelműen a szellőzés hiányának, illetve a hőhidak meglétének a jele. Nagy segítséget nyújtanak, főleg a nyári meleg elleni védelemben a jó minőségben felszerelt árnyékolók, rolók, redőnyök. ➡

SZALAI ÉS TÁRSA BT.
Fűtésszerelés
06 30 506 7870

Sokan nem gondolnak arra, hogy a korszerű, illetve korszerűsített kéményekkel mennyi többletenergiát tudunk hasznosítani. A hagyományosan épített kéményeken át több meleg távozik a lakásból. A korszerű kémények felépítésével biztonságosabb a fűtés! Műanyag hulladékok feldolgozásával és más vállalat műszaki hulladékát hasznosítva szeretnénk a jövő generációinak jobb világát. ➡

SZAKONYI IMRE
Épület és bútor asztalos
fabrikett gyártása — forgalmazása
06 30 937 7732
szakonyi@varsat.net

AZ ORVOS VÁLASZOL

Tisztelt Olvasó!

H. J.- né levelében írja „Észrevettem, hogy 5 éves gyermekem szíve ütemtelenül dobog.” Gyermekénél jobban észre lehet venni, hogy belégzéskor gyorsul a szív működés, szaporább a pulzus, kilégzéskor pedig lassul. Ha nem ezt tapasztalta, akkor EKG vizsgálatot célszerű végezni.

„Egy sárvári olvasó” bőrbetegségekkel kapcsolatos kérdései:

1.) környezeti okok, pl. vegyi anyagok, sugárzás, stb. miatt természetesen nő a bőrbetegségek száma.

2.) szteroid már súlyosabb bőrbetegségek gyógyítására való. Bízunk bőrgyógyászra a döntést. De léteznek szakmai állásfoglalások, hogy

adott bőrbetegséget milyen gyógyszerrel kell kezelni.

3.) helytelen táplálkozási szokásunk is szerepet játszik a bőrbetegségek kialakulásában? Vitaminhiányok bőrtünetei bizonyítják ezt.

4.) megelőzhetők-e a bőrbetegségek táplálék kiegészítőkkel? A bőr is egy szerv. Így külső és belső okok miatt különböző bőrelváltozásokat látunk. Aktuális állapotunk, a stressz is kihat erre. Sőt, egyéb belső szervi betegségek is láthatók bőrünkön.

A táplálék kiegészítőkkel nagyon sok cég foglalkozik. A reklámokból az sugárzik, hogy Európában vitaminhiány van. Ez így nem igaz. Vitaminokra valóban szükség van. Ezek közül kiemelkedő a C, A és E

vitamin. Ha a teljes kiőrlésű gabonából származó készítményeket választjuk, akkor a B vitaminok mellett olyan anyagokat a „jó zsírokat” - a lipideket és szterolokat is megkapja szervezetünk. Omega 3 olajokra is szükség van a bőrnek. Ezek kellenek a sejtszintű egészségre. Ha sejteink jól működnek, akkor szerveink is, tehát egészségesek vagyunk. Ezt állítja Szentgyörgyi Albert Nobel díjas kutatónk, tudósunk.

Dr. Székely Sándor

ZÖLD SZILÁNKOK.....

A környezetszennyezés és a génmanipuláció ellen emelte fel a szavát Gianfranco Girotti érsek, az Apostoli Penitenciaszék régense a L'Osservatore Romano című hivatalos vatikáni lapnak adott nyilatkozatában.

Girotti érsek emellett "a szociális vétkek új formái" között említette a környezet elleni támadásokat, amelyeket a modern kor csapásai közé sorolt. FIGYELŐNET

ROBI—TEX
HASZNÁLTRUHA
ÁRUHÁZ

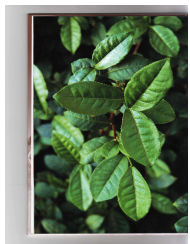
NYITVA: 600 m2

HÉTFŐ-SZOMAT: 9-19 h
VASÁRNAP: 13-19 h

SÁRVÁR, RÁKÓCZI U. 75. - A RÁBA HÍDNÁL

SÁRVÁR LEGNAGYOBB
HASZNÁLTRUHA ÁRUHÁZA, AHOL
TETŐTŐL TALPIG FELÖLTÖZHET !

A TEA

A tea nevű ital a tea-cserje forró vízbe áztatott szárított leveleiből vagy rügyeiből készülő forrázat. Teának nevezzük ezen kívül a tealeveleket nem tartalmazó, szárított gyógynövények, fűszerek vagy gyümölcsök főzetét is. A **teacserje**, vagy **teafa** a cameliák rendjébe tartozó örökzöld növény, mely vadon 8-12 m magasra is megnő. A teaültetvények telepített fajtái mindössze 1,0-1,5 m magas, szétterülő koronájú bokrok. A tea levelei sötétzöld színűek, bőrneműek.

A tea zamatát, finom illatát annak a végtelen gondosságnak és türelemnek köszönhetjük, amellyel a rendkívül kényes cserjéket felnevelték, az összegyűjtött leveleket szárogatták, sodorták, csomagolták. A **tea története** úgy 5000 évvel ezelőtt **Kínában** kezdődött. A legenda szerint a tea felfedezése Shen Nong császárhoz fűződik. Rendeletében például előírta mindenféle víz forralását ivás előtt egészségügyi okok miatt. Rendeleteihez híven szolgálai éppen az ivásra szánt vizet melegítették. Időközben a feltámadt szél néhány levelet lesodort egy közeli fáról, ami épp a vízforraló edényébe esett. A császár érdeklődve figyelte, hogy hogyan festi

meg a vizet pillanatok alatt a levél és megkóstolta a főzetet. Édeskés kellemes ízt érzett és miután rájött, hogy talált egy új, hasznosítható gyógynövényt, gondos tanulmányozásba kezdett majd később utasítást adott a növény termesztésére.

A levelek minősége és ára számtalan dologtól függ:
- **milyen magasságban termett** (magasabban fekvő vidékek tisztábbak),
- **a hegy melyik oldalán** (nem mindegy, hogy a nap melyik oldalról érte),
- **az eső előtt vagy után szedték** (a tealevél mérete és állaga változik),
- **a nap melyik szakában szedték** (a legjobb minőséget pirkadatkor szedik, a nap előtt),
- **mely évszakban szedik** (a legjobb a tavaszi szüretelésű),

- a szüretelők szakértelme, ugyanis a legjobb teát is tönkre tehetik a feldolgozás vagy raktározás alatt.

Eltérő feldolgozási folyamat alapján 5 típus:

Zöld – kevés benne a kávéin, természetes zöld
Fekete – fermentálás
Fehér – rügyek + legfrissebb levelek
Oolong – fekete sárkány, félig fermentált
Puer/öreg – golyókká préselik, évekig tárolják
Egyéb típusok:
Redbush – Dél-Afrika
Lapacho – Dél-Amerika
Mate – Dél-Amerika
Gyümölcsteák – gyümölcsök, virágszirmok

Vargáné Horváth Judit

OLVASÓI FÓRUM

<http://zoldsarvar.airplanet.hu>

ZÖLDSÁRVÁR

Kiadja:

Sárosvári Környezetvédő és Természetbarát
Egyesület

9600 Sárosvár, Széchenyi u. 17.

Felelős kiadó:

Gergács Ildikó

Telefon: 06 30 9948-525

Felelős szerkesztő:

Varga Zsolt

E-mail: zoldsarvar@airplanet.hu

Hirdetésszervező:

Bokorné Csonka Judit

06 70 318-2946

Simon Attila

70/3255-715

Fotók:

Varga Zsolt

Dabasi Tamás Dénes

Nyomda:

Újszigelet-rotta, Sárosvár

OLVASÓI FÓRUM:

zoldsarvar@airplanet.hu

06 30 9948 525

Pályázati felhívás !

**A Sárosvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület gyermekrajz pályázatot hirdet :
„Magyarország Nemzeti Parkjai” címmel**

A pályázat célja: Magyarország Nemzeti Parkjainak népszerűsítése, környezettudatos gondolkodás fejlesztése óvodás és iskolás korú gyermekek körében.

Pályázati kategóriák:

1. Óvodás korcsoport /3 - 6. életév/
2. Korcsoport /1- 3. osztály/
3. Korcsoport /5 - 6. osztály/
4. Korcsoport /7 - 8. osztály/

Kategória díjak: 1., 2., 3. helyezés. A zsűri a pályaművek értékelésénél különdíjat is kiadhat.

A pályaművek témái: Az alkotások elsődlegesen mutassák be, Nemzeti Parkjaink növény—állatvilágát, életviszonyait, a magyar néphagyományokat. Jelenítsék meg, vagy hívják fel a figyelmet arra, hogy miért van szükség a Nemzeti Parkok védelmére, megóvására.

A pályázat formai követelményei: A rajzpályázat A/3 vagy A/4 méretű, fekvő, vagy álló rajzlapokon, paszparturával ellátva egyéb, nem törekény anyagon megvalósított művek nevezhetők. Az elkészítés technikája szabadon választott (pl.: vízfesték, tempera, filctoll, tollrajz, montázs, kollázs, batikolás, vegyes technika, stb.) A pályaműveken fel kell tüntetni a tanuló nevét, korát, óvodát, iskolát. **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: 06 30 9948 525**

Felhívás !

Tisztelt Sárosváriak!

Egyesületünk, a Sárosvári Környezetvédő és Természetbarát Egyesület nyílt, közhasznú szervezet. Jelenleg 42 tagja van. Szeretnénk bővíteni tagjaink sorát, várjuk azokat a 16 éven felüli sárosvári, városkörnyéki lakosokat, akik az egyesület keretein belül szeretnének tenni a környezetükért.

Internet: <http://zoldsarvar.airplanet.hu>

Telefon: 30 9948 525

e-mail: zoldsarvar@airplanet.hu

KÖLYÖK KUCKÓ CSALÁDI NAPKÖZI

Sárosvár, Fekete-híd u. 88.

Szeretettel várjuk a 2—10 éves korú gyermekeket egész napos, vagy 1—2 órás játékos felügyeletre!

További információ:

95 322 017

70 267 6830

30 557 9510

www.sopronbank.hu

Az otthon nyugalma

**Akár évi 72.000 Ft
állami támogatás***

az Optimix-segítségével!

**Lakáscélú vagy szabad
felhasználású hitelek
csökkentett
törlesztő részlettel****

Fundamenta
Lakáskassza

SÁRVÁRI fiók

Ady E. u. 1. (Fórum üzletház)

Tel.: 95/520-692

**SOPRON
BANK
BURGENLAND**

Member of GRAWE Group

* Egy lakás-előtakarékosági szerződés megtakarítási ideje alatt, legfeljebb 8 évig, havi 20.000 Ft-os betételhelyezés esetén. ** A kölcsönök havi törlesztő részlete a választott lakás-előtakarékosági szerződés módosztatól függően legfeljebb 15%-kal csökkenhet a betétgyűjtési időszak alatt. Az ajánlat visszavonásig érvényes.

OTTHON A RÉGIÓBAN
közvetlen - rugalmas - gyors